

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-53>

УДК 330.341.1:005.21:004.738.5

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

CONCEPTUAL FOUNDATIONS FOR THE FORMATION OF THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM TO ENSURE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION

Кошельок Галина Володимирівнадоктор економічних наук, професор,
Одеський національний економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0331-0592>**Павлова Олена Анатолівна**аспірантка,
Одеський національний економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2016-8867>**Koshelok Halyna, Pavlova Olena**

Odesa National Economic University

Стаття досліджує теоретико-методологічні основи формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації. Було розроблено визначення механізму як інтегрованої системи організаційних структур, методів управління та економічних інструментів, спрямованих на баланс економічних, соціальних та екологічних цілей підприємства. Визначено ключові принципи формування механізму: адаптивність, системність, інноваційність, збалансованість, ефективність, цифровізація, соціальна відповідальність та екологічна спрямованість. Представлено структуру механізму з виокремленням управлінського, фінансового, інноваційного, цифрового, соціального та екологічного компонентів. Обґрунтовано важливість цифрового компонента та необхідність удосконалення підходів до фінансування сталого розвитку з використанням сучасних інструментів.

Ключові слова: сталий розвиток, підприємство, організаційно-економічний механізм, цифрова трансформація, інновації, принципи, структурні компоненти.

The article examines the theoretical and methodological foundations of the formation of an organizational and economic mechanism for ensuring sustainable development of an enterprise in the context of digital transformation. Approaches to defining the essence of the concepts «organizational and economic mechanism» and «sustainable development of an enterprise» are analyzed. Based on a critical analysis of existing scientific views, the author proposes a definition of the organizational and economic mechanism for ensuring sustainable development of an enterprise as an integrated system of organizational structures, management methods, legal norms, economic instruments and levers, information support, aimed at achieving dynamic balance between economic, social and environmental goals of the enterprise through increasing adaptability, innovation and efficiency of resource use in the conditions of digital transformations. The fundamental principles of forming an organizational and economic mechanism for ensuring sustainable development of an enterprise are highlighted, including: the principle of adaptability, the principle of systematicity, the principle of innovation, the principle of balance, the principle of efficiency, the principle of digitalization, the principle of social responsibility, and the principle of environmental orientation. The structure of the organizational and economic mechanism for ensuring sustainable development of an enterprise is proposed, which includes managerial, financial, innovative, digital, social, and environmental components. It is substantiated that the peculiarity of the proposed mechanism is the inclusion of the digital component as a separate element

that reflects modern trends in economic development. The study emphasizes that the effective implementation of this mechanism requires an integrated approach considering the interconnection and interdependence of all components. The necessity of improving approaches to financing sustainable development of enterprises taking into account modern financial instruments, in particular crowdfunding, venture investment and investments using ESG criteria (Environmental, Social, Governance) is proven.

Keywords: sustainable development, enterprise, organizational and economic mechanism, digital transformation, innovations, principles, structural components.

Постановка проблеми. Забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах цифрової трансформації економіки є одним із ключових завдань сучасного менеджменту. Зростаюча нестабільність зовнішнього середовища, посилення конкуренції, глобалізаційні процеси та стрімкий розвиток інформаційних технологій створюють нові виклики для функціонування бізнесу та вимагають пошуку ефективних механізмів адаптації до змін. Організаційно-економічний механізм забезпечення сталого розвитку підприємства виступає важливим інструментом, що дозволяє узгодити економічні, соціальні та екологічні аспекти діяльності та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність. Однак, попри значний науковий інтерес до цієї проблематики, залишаються недостатньо дослідженими теоретико-методологічні засади формування такого механізму з урахуванням специфіки цифрової економіки, що обумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення сталого розвитку підприємств досліджували такі вчені, як Л. Довгань, Г. Дудукало, Т. Дем'яненко, Н. Ілляшенко, О. Федірець, Н. В. Шандова, Л. Мельник, О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк, Л. В. Гусарова, Н. В. Боліла та інші. У їхніх працях розглядаються різні підходи до трактування сутності організаційно-економічного механізму та сталого розвитку підприємства, визначаються принципи та складові елементи цих концепцій. Однак, незважаючи на значний доробок у цій сфері, питання формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації залишаються недостатньо дослідженими та потребують подальшого розвитку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових джерел свідчить, що більшість досліджень зосереджується на окремих аспектах забезпечення сталого розвитку підприємств або організаційно-економічного механізму управління. При цьому недостатньо уваги приділя-

ється інтеграції цих концепцій у єдину систему, особливо в контексті цифрової трансформації економіки. Зокрема, потребують уточнення теоретичні засади формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства, визначення його структурних компонентів та принципів функціонування з урахуванням специфіки цифрової економіки.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження теоретико-методологічних засад і розробка концептуальних основ формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації економіки. Основними завданнями є: критичний аналіз існуючих підходів до визначення сутності організаційно-економічного механізму та сталого розвитку підприємства; формулювання авторського трактування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства; визначення принципів та структурних компонентів цього механізму з урахуванням специфіки цифрової економіки; розробка концептуальної моделі організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства, яка відображає взаємозв'язок організаційних та економічних аспектів в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасних умовах господарювання забезпечення сталого розвитку підприємств набуває особливого значення, що обумовлено впливом численних факторів нестабільності зовнішнього середовища та необхідністю пристосування до нових реалій цифрової економіки. Забезпечення довгострокової конкурентоспроможності суб'єктів господарювання вимагає формування ефективного організаційно-економічного механізму, який враховуватиме комплексний характер сталого розвитку та специфіку цифрових трансформацій.

Аналіз наукових праць свідчить про відсутність єдиного підходу до розуміння сутності організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства. Дослідження цієї проблематики вима-

гає чіткого розуміння змісту базових категорій – «організаційно-економічний механізм» та «сталий розвиток підприємства».

Л. Довгань та Г. Дудукало розглядають організаційно-економічний механізм управління як фундаментальний елемент адаптаційної системи підприємств до зовнішніх умов, орієнтований на реалізацію потенціалу, що забезпечує сталий розвиток в період економічних трансформацій [1, с. 23]. Цей підхід акцентує на адаптивній функції, проте недостатньо розкриває структурні компоненти механізму.

Т. Дем'яненко визначає організаційний механізм як комплекс взаємопов'язаних фундаментальних компонентів, які функціонують у структурі суб'єктів та учасників промислових підприємств або їх виробничої інфраструктури [2, с. 24]. Цей підхід зосереджується на структурних аспектах, але недостатньо розглядає функціональне призначення.

Н. Ілляшенко формулює концепцію механізму управління інноваційним розвитком як багатовимірну структуру, що охоплює організаційні та ресурсні елементи, науково-методичні засади, правові аспекти та інструментарій для реалізації управлінських рішень [3]. Це визначення пропонує всебічний погляд, враховуючи різноманітні аспекти формування й функціонування механізму.

О. Федірець трактує організаційно-економічний механізм як інтегровану систему взаємопов'язаних методів, інструментів та важелів, що через вплив на організаційно-економічні процеси забезпечують ефективне досягнення цілей розвитку підприємства з урахуванням внутрішніх і зовнішніх факторів [4]. Це формулювання комплексно розкриває сутність механізму, але не відображає особливостей в контексті сталого розвитку.

Щодо поняття «сталий розвиток підприємства», Н.В. Шандова визначає його як суспільно визначений вектор руху за заданою траєкторією, що забезпечує збалансовані економічні, екологічні та соціальні трансформації при збереженні загальноекономічної стійкості. Результатами такого розвитку стають задоволення потреб працівників і власників, підвищення цінності потенціалу компанії та трансформація її конкурентного становища [5, с. 18]. Це трактування підкреслює багатовимірність концепції та її орієнтацію на інтереси різних зацікавлених сторін.

Представники екологічного напряму досліджень, зокрема Л. Мельник та його колеги, розглядають концепцію сталого розвитку

крізь призму балансу між економічною діяльністю та природокористуванням. У їхньому трактуванні сталий розвиток характеризується як процес, при якому відбувається гармонізація та інтеграція економічних, екологічних і соціальних цілей, а економічне зростання здійснюється такими темпами, які не перевищують швидкість відновлення природних ресурсів [6, с. 159]. Варто зазначити, що подібне формулювання зосереджується переважно на екологічній складовій сталого розвитку, проте недостатньо висвітлює організаційно-управлінські механізми та інструменти його практичної реалізації на рівні підприємств.

Науковці О. Ф. Новікова, О. І. Амоша та В. П. Антонюк, які представляють гармонійний підхід до розуміння сталого розвитку, визначають це явище як тривалий процес функціонування територіальної системи з конкретними параметрами за певних умов. На їхню думку, цей процес сприяє збалансованому розвитку виробничої діяльності, соціальної сфери, потреб населення та екологічного стану навколишнього середовища [8, с. 26]. Необхідно зауважити, що дане трактування акцентує увагу на важливості гармонійної інтеграції різноманітних аспектів розвитку, однак не пропонує конкретних механізмів та інструментів для практичної реалізації таких процесів безпосередньо на рівні підприємства як окремої економічної одиниці.

Критичний аналіз різних підходів до визначення організаційно-економічного механізму та сталого розвитку підприємства дозволяє виявити їх спільні та відмінні риси. Спільними рисами є розуміння механізму як певної системи взаємопов'язаних елементів, спрямованої на досягнення визначених цілей, а сталого розвитку – як багатовимірного процесу, що охоплює економічні, соціальні та екологічні аспекти діяльності підприємства. Відмінності полягають у акцентуванні різних аспектів механізму (структурних, функціональних, адаптивних) та різних складових сталого розвитку (економічної, екологічної, соціальної).

Синтезуючи існуючі підходи та враховуючи сучасні тенденції розвитку економіки, пропонуємо авторське визначення організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства як інтегрованої системи організаційних структур, методів управління, правових норм, економічних інструментів та важелів, інформаційного забезпечення, спрямованих на досягнення

динамічної рівноваги між економічними, соціальними та екологічними цілями підприємства через підвищення адаптивності, інноваційності та ефективності використання ресурсів в умовах цифрових трансформацій. Особливість запропонованого визначення полягає в комплексному врахуванні всіх аспектів формування та функціонування механізму, акцентуванні уваги на необхідності забезпечення динамічної рівноваги між різними складовими сталого розвитку, а також врахуванні сучасних тенденцій цифрової трансформації економіки. Таке розуміння дозволяє більш повно розкрити сутність організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства та створює методологічне підґрунтя для його практичного формування. На основі аналізу наукових джерел та врахування сучасних реалій цифрової економіки, вважаємо доцільним виокремити наступні фундаментальні принципи формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства (рис. 1).

Запропонована структуризація принципів, на відміну від існуючих підходів, передбачає посилену увагу до адаптивності та цифрової

трансформації як ключових факторів забезпечення сталого розвитку в сучасних умовах. Дослідники, зокрема Л. В. Гусарова та Н. В. Боліла [10], розглядають сталий розвиток переважно через призму фінансової стійкості, що, на нашу думку, є однобічним підходом, який не враховує багатоаспектність цього процесу.

Критичний аналіз існуючих наукових положень дозволяє стверджувати, що організаційно-економічний механізм забезпечення сталого розвитку підприємства повинен включати взаємопов'язані структурні елементи, які в сукупності забезпечують збалансований розвиток усіх сфер діяльності. У таблиці 1 представлено основні структурні компоненти такого механізму з урахуванням викликів цифрової економіки.

Запропонована структура організаційно-економічного механізму, на відміну від традиційних підходів, включає цифровий компонент як окремий елемент, що відображає сучасні тенденції розвитку економіки. При цьому всі компоненти механізму взаємопов'язані та повинні функціонувати узгоджено для досягнення синергетичного ефекту.

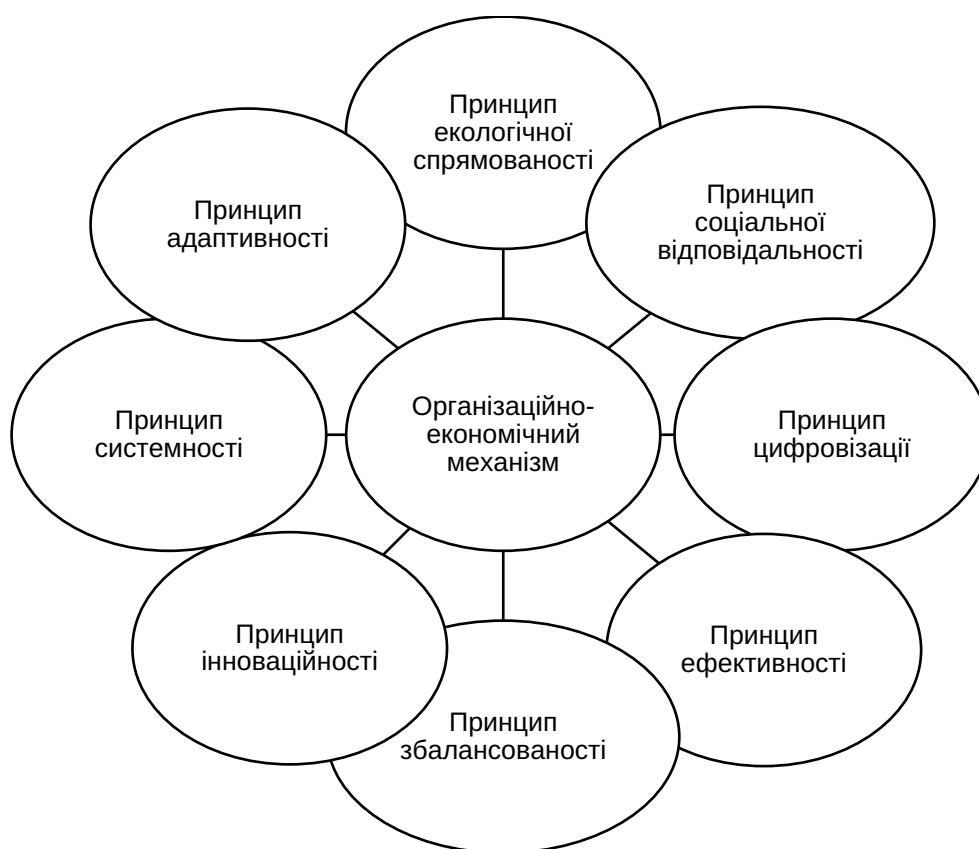

Рис. 1. Принципи формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства

Джерело: сформовано авторами на основі [8–9]

Таблиця 1

Структурні компоненти організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства

Складові	Характеристика	Інструменти реалізації
Управлінський	Забезпечує стратегічне планування та координацію дій	Стратегічні карти, SWOT-аналіз, система управління змінами
Фінансовий	Формує ресурсну базу для реалізації заходів сталого розвитку	Самофінансування, кредитування, публічно-приватне партнерство, проєктне фінансування
Інноваційний	Забезпечує технологічну модернізацію та впровадження інновацій	Управління R&D, формування інноваційної культури, захист інтелектуальної власності
Цифровий	Сприяє цифровій трансформації бізнес-процесів	Впровадження цифрових технологій, розвиток IT-інфраструктури, формування цифрових компетенцій
Соціальний	Забезпечує розвиток людського капіталу та соціальну відповідальність	Система мотивації, розвиток корпоративної культури, програми соціальної відповідальності
Екологічний	Мінімізує негативний вплив на довкілля	Екологічний менеджмент, ресурсоефективні технології, управління відходами

Джерело: сформовано авторами на основі [11–13]

Розглядаючи фінансову складову в контексті формування ефективного організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку, слід зазначити різноманітність підходів. Аналіз існуючих підходів свідчить про наявність різних форм фінансування сталого розвитку підприємств, проте їх ефективність значною мірою залежить від специфіки діяльності підприємства та його стратегічних цілей.

У дослідженні [14], окрім бюджетного фінансування, представлено чотири основні форми фінансування сталого розвитку підприємств: самофінансування, кредитування, публічно-приватне партнерство, проєктне фінансування. Проте, на нашу думку, цей перелік потребує удосконалення з урахуванням сучасних фінансових інструментів та механізмів. Зокрема, в умовах цифрової економіки доцільно доповнити його такими формами фінансування як краудфандинг, венчурне інвестування та інвестиції з застосуванням ESG-критеріїв (Environmental, Social, Governance).

Інтелектуально-інноваційна складова організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку також потребує переосмислення в контексті цифрових трансформацій. В умовах Індустрії 4.0 особливого значення набуває розвиток інноваційного потенціалу підприємства, формування куль-

тури інновацій та захист інтелектуальної власності. Як зазначено в дослідженні [15, с. 113], інноваційний розвиток підприємства вимагає впровадження таких принципів, як адаптивність та гнучкість, інноваційний підхід до управління, інтеграція цифрових технологій та орієнтація на клієнта.

Для забезпечення системного підходу до формування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації нами розроблено концептуальну модель, яка відображає взаємозв'язок організаційних та економічних аспектів, структурних компонентів та інструментів реалізації (рис. 2).

Запропонована концептуальна модель організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства ґрунтується на інтеграції організаційних та економічних аспектів, що формують основу для ефективного функціонування всіх структурних компонентів. Організаційні аспекти включають організаційну структуру управління, систему планування та контролю, координаційні механізми, організаційну культуру та лідерство, систему управління людськими ресурсами, інформаційно-комунікаційне забезпечення. Економічні аспекти охоплюють механізми фінансування, систему економічних стимулів, бюджетування та фінансове планування, управління інвестиціями, еконо-

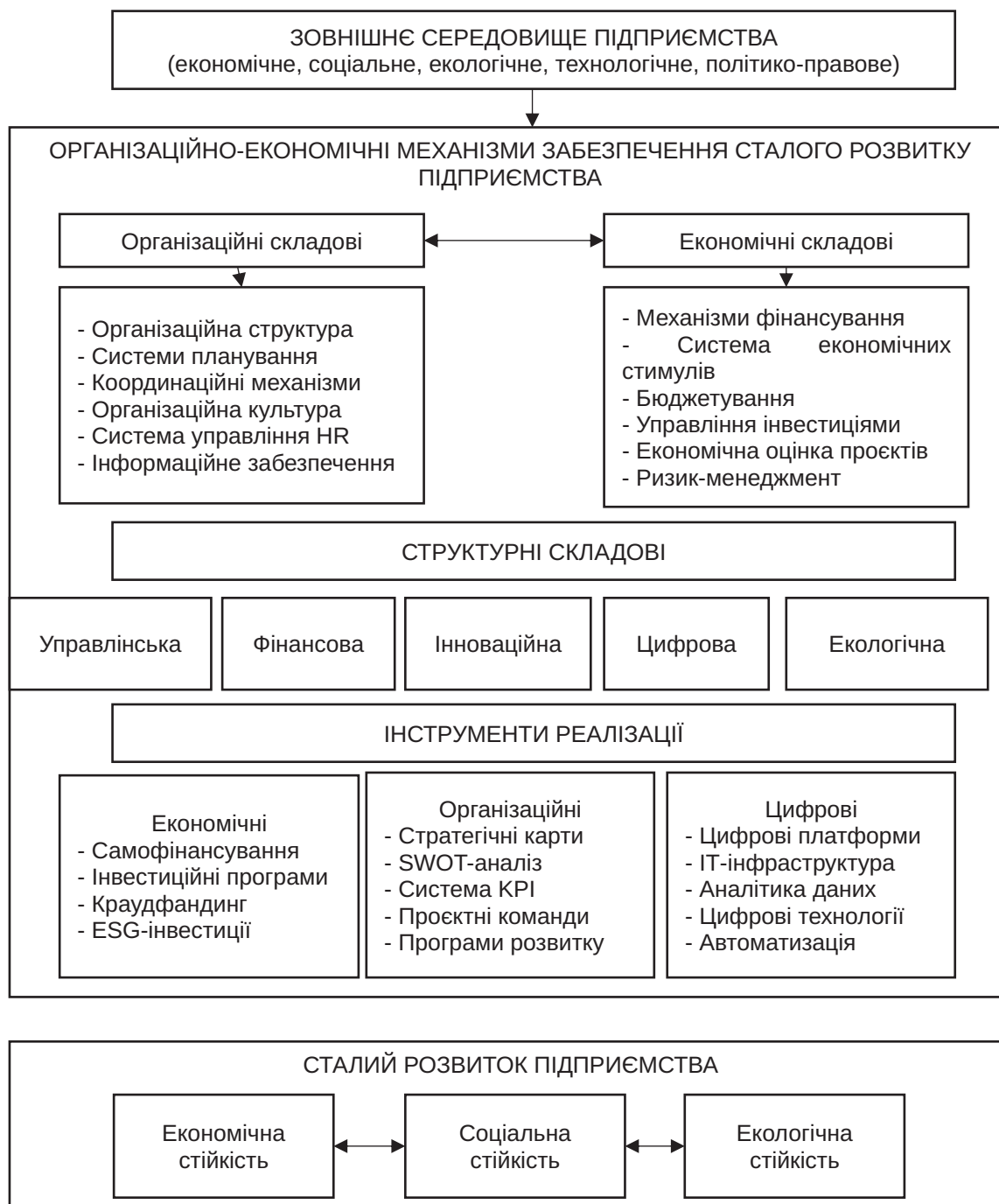

Рис. 2. Концептуальна модель організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації

Джерело: сформовано авторами

мічну оцінку проєктів сталого розвитку, ризик-менеджмент.

Основною відмінністю запропонованої концептуальної моделі від існуючих є інтеграція цифрового компонента як окремого структурного елемента механізму, що відображає сучасні тенденції розвитку економіки та забезпечує адаптацію підприємства до умов цифрової трансформації. Модель базу-

ється на системному підході до формування механізму, що забезпечує збалансованість економічних, соціальних та екологічних цілей підприємства. Важливою особливістю є чітка структуризація інструментів реалізації механізму за економічними, організаційними та цифровими групами, що дозволяє оптимізувати ресурси та підвищити ефективність управління сталим розвитком. Також модель

враховує вплив зовнішнього середовища на формування та функціонування механізму, що підвищує його адаптивність до змін.

Запропонована концептуальна модель організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства спрямована на досягнення таких результатів: підвищення адаптивності підприємства до змін зовнішнього середовища; оптимізація використання ресурсів та зниження негативного впливу на довкілля; посилення соціальної відповідальності бізнесу; прискорення цифрової трансформації та підвищення інноваційної активності підприємства; забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємства на основі принципів сталого розвитку;

Практична реалізація запропонованої концептуальної моделі вимагає розробки методичного інструментарію для оцінки ефективності функціонування організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства, що є напрямом подальших досліджень.

Важливим аспектом організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємств є управління персоналом. Ефективне управління персоналом на засадах сталого розвитку має ґрунтуватися на ключових принципах, серед яких: розвиток людських ресурсів із урахуванням довгострокової перспективи, гнучкість, розширення повноважень працівників, справедливості та рівні можливості, зовнішнє партнерство, турбота про співробітників та прибутковість [1, с. 24].

На нашу думку, в основі ефективного організаційно-економічного механізму забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової економіки повинні лежати такі стратегічні імперативи як технологічна модернізація, цифрова трансформація бізнес-моделі, розвиток адаптивного потенціалу, інтеграція в регіональні економічні системи та нарощування інноваційного потенціалу. При цьому особливого значення набуває формування цифрових компетенцій персоналу та розвиток корпоративної культури інновацій.

Висновки. Дослідження демонструє, що організаційно-економічний механізм забезпечення сталого розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації є комплексною системою, спрямованою на баланс економічних, соціальних та екологічних цілей. Запропоноване авторське визначення підкреслює адаптивність, інноваційність та важливість цифрових трансформацій. Визначені принципи (адаптивність, системність, інноваційність, збалансованість, ефективність, цифровізація, соціальна відповідальність та екологічна спрямованість) відображають сучасні тенденції. Структура механізму об'єднує управлінський, фінансовий, інноваційний, цифровий, соціальний та екологічний компоненти, які мають функціонувати узгоджено. Ключовою особливістю є виділення цифрового компонента як окремого елемента. Подальші дослідження спрямовуватимуться на розробку методів оцінювання ефективності механізму та його впровадження в різних галузях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Управління персоналом на засадах сталого розвитку як складова організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства / Н. Міценко та ін. *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*. 2022. № 67. С. 21–26.
2. Дем'яненко Т. Формування організаційно-економічного механізму управління розвитком промислового підприємства. *Development service industry management*. 2024. № 3. С. 19–25. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(3\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(3)) (дата звернення: 22.04.2025).
3. Illiashenko N. The mechanism of management of strategies for advancing scientific and technological innovation development of industrial enterprise. *Efektivna ekonomika*. 2020. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.2.57> (дата звернення: 23.04.2025).
4. Федірець О. Сутність та принципи формування організаційно-економічного механізму розвитку підприємств агропродовольчої сфери. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-56> (дата звернення: 23.04.2025).
5. Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища: управління, реалізація та перспективи: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Шарко М.В. Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2019. 306 с.
6. Харчук В. Генезис поняття "гармонійний розвиток суб'єктів господарювання". *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2020. Т. 2, № 2. С. 154–168.
7. Сталий розвиток промислового регіону: соціальні аспекти : моногр. / Новікова О.Ф., Амоша О.І. та ін. ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк, 2012. 534 с.

8. Горбаньова В. Концептуальні положення формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах цифрової економіки. *Економіка і суспільство*. 2023. № 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-74> (дата звернення: 23.04.2025).
9. Бойко М. Г. Ціннісно орієнтоване управління в туризмі : монографія / М. Г. Бойко; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : КНТЕУ, 2018. 523 с.
10. Гусарова Л., Боліла Н. Екологічний компонент економічної безпеки як чинник сталого розвитку підприємств будівництва. *Економіка та управління підприємствами*. 2020. № 2 (68). С. 121–124.
11. Pishenina, T. (2023). Formation of the company's strategy based on the potential for sustainable development. *European Science*, 3(sge21-03), 63–69. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-21-03-015> (дата звернення: 24.04.2025).
12. Tkachenko, V., Tkachenko, I., Puzyrova, P., & Klochko, A. (2019). Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development. *Virtual Economics*, 2(4), 71–85. DOI: [https://doi.org/10.34021/ve.2019.02.04\(4\)](https://doi.org/10.34021/ve.2019.02.04(4)) (дата звернення: 24.04.2025).
13. Солодовнік О. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. *Економіка і суспільство*. 2023. № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17> (дата звернення: 24.04.2025).
14. Христенко Г. М. Організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності підприємств агробізнесу в умовах сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2022. № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.6.19> (дата звернення: 25.04.2025).
15. Котвицька Н., Овсієнко Н., Шарова С. Засади формування організаційно-економічного механізму розвитку підприємств телекомунікаційних послуг. *Modern Economics*. 2025. № 49. С. 111–118. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-15) (дата звернення: 25.04.2025).

REFERENCES:

1. Mitsenko, N., et al. (2022). Upravlinnia personalom na zasadakh staloho rozvytku yak skladova orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Personnel management based on sustainable development as a component of the organizational and economic mechanism of innovative development of the enterprise]. *Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*, vol. 67, pp. 21–26.
2. Demianenko, T. (2024). Formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu upravlinnia rozvytkom promyslovoho pidpriemstva [Formation of organizational and economic mechanism for managing the development of an industrial enterprise]. *Development service industry management*, vol. 3, pp. 19–25. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(3\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(3)) (accessed April 22, 2025)
3. Illiashenko, N. (2020). The mechanism of management of strategies for advancing scientific and technological innovation development of industrial enterprise. *Efektivna ekonomika*, 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.2.57> (accessed April 23, 2025)
4. Fedirets, O. (2021). Sutnist ta pryntsypy formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku pidpriemstv ahroprodovolchoi sfery [The essence and principles of formation of organizational and economic mechanism of development of agro-food enterprises]. *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 28. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-56> (accessed April 23, 2025)
5. Sharko, M. V. (Ed.). (2019). Rozvytok pidpriemstva v umovakh nestabilnoho zovnishnoho seredovyscha: upravlinnia, realizatsiia ta perspektyvy: monohrafiia [Enterprise development in an unstable external environment: management, implementation and prospects: monograph]. Kherson: FOP Vyshemyrskyi V. S., 306 p.
6. Kharchuk, V. (2020). Henezys poniattia «harmoniiyny rozvytok subiektiv hospodariuvannia» [Genesis of the concept of «harmonious development of business entities»]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*, vol. 2(2), pp. 154 DOI:168.
7. Novikova, O. F., Amosha, O. I., et al. (2012). Stalyi rozvytok promyslovoho rehionu: sotsialni aspekty: monohrafiia [Sustainable development of the industrial region: social aspects: monograph]. Donetsk: NAN Ukrainy, In-t ekonomiky prom-sti, 534 p.
8. Horbanova, V. (2023). Kontseptualni polozhennia formuvannia stratehii staloho rozvytku pidpriemstv v umovakh tsyfrovoi ekonomiky [Conceptual provisions for the formation of a strategy for sustainable development of enterprises in the digital economy]. *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-74> (accessed April 23, 2025)
9. Boiko, M. H. (2018). Tsinnisno orientovane upravlinnia v turyzmi: monohrafiia [Value-oriented management in tourism: monograph]. Kyiv: KNTU, 523 p.

10. Husarova, L., & Bolila, N. (2020). Ekologichnyi komponent ekonomichnoi bezpeky yak chynnyk staloho rozvytku pidpriemstv budivnytstva [Ecological component of economic security as a factor of sustainable development of construction enterprises]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, vol. 2(68), pp. 121-124.
11. Pishenina, T. (2023). Formation of the company's strategy based on the potential for sustainable development. *European Science*, vol. 3(sge21-03), pp. 63–69. <https://doi.org/10.30890/2709-2313.2023-21-03-015> (accessed April 24, 2025)
12. Tkachenko, V., Tkachenko, I., Puzyrova, P., & Klochko, A. (2019). Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development. *Virtual Economics*, vol. 2(4), pp. 71–85. [https://doi.org/10.34021/ve.2019.02.04\(4\)](https://doi.org/10.34021/ve.2019.02.04(4)) (accessed April 24, 2025)
13. Solodovnik, O. O. (2023). Finansove zabezpechennia staloho rozvytku pidpriemstv [Financial support for sustainable development of enterprises]. *Ekonomika i suspilstvo*, vol. 49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17> (accessed April 24, 2025)
14. Khrystenko, H. M. (2022). Orhanizatsiino-ekonomichniy mekhanizm zabezpechennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv ahrobiznesu v umovakh staloho rozvytku [Organizational and economic mechanism for ensuring the competitiveness of agribusiness enterprises in the context of sustainable development]. *Efektivna ekonomika*, vol. 6. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.6.19> (accessed April 25, 2025)
15. Kotvytska, N., Ovsiienko, N., & Sharova, S. (2025). Zasady formuvannia orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku pidpriemstv telekomunikatsiinykh posluh [Principles of formation of organizational and economic mechanism for the development of telecommunications service enterprises]. *Modern Economics*, vol. 49, pp. 111–118. <https://modecon.mnau.edu.ua/principles-of-forming-the-organizational/> (accessed April 25, 2025)